

17. august 2012

EM 2012/37

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inuiaqatigiinni ajornartorsiutinut iluarsisassanut allat aningaasaleeqataasinnaanerat paasiniarlugu aningaasaateqarfiit ikiuiniaqatigiit allallut kattuffiit ikiuiniaqatigiit ujaruiffigineqarsinnaanersut pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Tunguinerup pitsanngorsarnissaanut siunnersuutit pitsaasut ajunngitsussamillu siunertallit isumassarsiatsialaaginnartarput siunnersuutaaginnarlutillu piviusunngortinnissaat akissaqartinneqanngimmat.

Periarfissatut eqqartukulasartagarput ujaruornerli ajungarput tassaavoq aningaasaateqarfinnut aningaasassarsiortarnissaq aamma aningaasaateqarfinnik pineqartunik iliuuseqarfigerusutatsinnik sulialinnik suliaqatissarsiornissaq.

Aningaasaateqarfinnut aningaasaliisussarsiorniluni qinnuteqartarneq misilittagaqarfigaarput. Tamannalu nuanniitsortaqlunilu nuannersortaqqarpoq. Inatsisartuni ilaasortat arlallit eqqaamajunnarsivaat Ilimmarfiup sananeqarnissaanut atatillugu aningaasaateqarfiit annertuumik akileeqataatinniarnissaat pilersaarummut ilaanikummat. 2001-mi taamani Kulturimut Ilinniartitaanermut il.il. Naalakkersuisoq ilisimatitsivoq, siunertaasoq 40 mio. koruunit pissarsiariniarneqarnissaat, naatsorsuutigineqarmat suliaq tamarmik 150 mio. koruuninik akeqarumaartoq. Aningaasaliisussarsiorneq annertoq tamanna tunngavigalugu aallartinneqarpoq taavalu Inatsisartut 2004-mi upernaakkut ataatsimiimmat Nunanik Allanut politikki pillugu nassuiaammi Naalakkersuisut iluarisimaarinnillutik nalunaarput, aningaasassarsiornermi ataqatigiissaarisussamik atorfinitsitsisoqarsimasoq kiisalu aamma ilaatigut amerikap avannaani ikorfartuisussamik tusaamasanik qulinik inuttaqartumik pilersitsisoqarsimasoq. Taamani tigussaasumik qinnuteqaatit 157-t suliarineqarsimapput USA-mi Canadamilu aningaasaateqarfinnut

nassiunneqartussat. Taamani suliaasoq aallartinneqarsimavoq 2002-mi aggustip qaammataani taamaasillunilu ukiut marluk missaani ingerlareersimalluni, taavami aningaasat qassinuku pissarsiarineqartut? Tja, 2005-mimi majimi danskit aningaasaateqarfiit pingasut nalunaarsimapput katillugit 900.000 koruuninik aningaasaliiniarlutik, pequsersuinissamut kusassaanissamullu. Avataaneersut aningaasaateqarfiit aningaasaleeqataatinniarlugit suliaq amingartuungaatsiarfiuvoq, sulisut akissarsiaannut angalanerannullu aningaasartuutit katersanut naleqqiullugit amerlanerusimammata. Paarlattuanik ilisimatusarfissap akissaa 2005-mi 191 mio. koruuninut qaffappoq.

Paarlattuanik peqqinnissaqarfiup iluani aningaasaateqarfiit ikiuiniaqatigiit pitsaasumik misilittagaqarfigaagut. Assersuutigalugu

A. P Møller aamma Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers fond til almene Formaal

aningaasaateqarfiata 2007-mi Nuummi Dronning Ingridip Napparsimavissuni pisoqat nutarterlugit nakorsiartarfiliornissamut kiisalu pilattaavissap ilusilersoqqinneranut nakorsiartarfiullu 140 millioner koruunit aningaasaliissutigai. Tamanna qujamasuutigeqaarput, qujarusullutalu. Aamma Aage V. Jensen peqqinnissaqarfiup inuiaqatigiillu qujassutissaqarfigeqaat tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata nersortariaqaraluarpa.

Assersuutissat taaneqartut tunngavigalugit inerniuliuttariaqarpoq, sioqqutsilluni annertuumik aningaasaateqarfiit naliginnaasut ikiuiniaqatigiillu ikiuunnissaat isumalluutiginaveersaartariaqarpoq, taamaattumik aningaasanut inatsisissami akisussaassuseqarluni pingaarnersiuunissaq siunissarlu ungasissoq isigalugu piviusorsioortumik pilersaarusiornissaq politikikkut anguniakkat ersarissut tunngavigalugit, aqutissaavoq qularnaatsoq, suliassanut nutaanut pissanganartunullu aningaasassarsiortoqassatillugu. Kisianni taamaakkaluarpalluunniit aningaasaateqarfiit ikiorsiinissaat ikorfiinissaallu anguniarlugu misiliisoqartariaqarpoq.

Tigussaasunnngortitsiniarluni ukiuni makkunani periarfissatut pissanganartutut taaneqarsinnaavoq ”Bill og Melinda Gates Foundation”-p qinnuteqarfiginissaa assersuutigalugu sakiilluutit akiorneqarnissaanut atatillugu. Aningaasaateqarfik pillugu paasissutissat annertunerusut pissarsiarineqarsinnaapput nittartakkami www.gatesfoundation.org. Aamma nittartakkami takuneqarsinnaavoq ilinniartitaanermut atatillugu ikorsiisoqarsinnaasoq, piitsuussutsip akiorniarnernanut atatillugu, pujortarnerup akiorniarnernanut atatillugu, peqqinnangitsunik

nerisaqarnermut atatillugu, kapuinerlut atatillugu, illoqarfiit ineriartortinnerannut atatillugu, angerlarsimaffeqaangitsunut atatillugu aamma soorlu nunalerinerup ineriartortinneranut atatillugu. Allatut oqaatigalugu immikkoortut, Kalaallit Nunaanni tapiiffigisariaqartutut pisariaqartut.

Eqiigalluta ujarliinnartussaavugut suliaqut imaannaanngissinnaasut ineriartortitsiniarnerpullu takoqqullugit taamaattumik kissaatigaarput siunnersuuteqarnitsigut Naalakkarsuisut peqquneqassasut, tunguinermit pitsaangorsaanissat aallartinnissat piviusunngortinnissaallu anguniarlugit suleqqinnerminni eqiiganeroqqullugit.

Tamatumunnga atatillugu aamma Naalakkarsuisut kaammattorusuppagut Greenland Businessip suliaanut ilisimasaqarnerulerniaqqullugu. Ingerlatseqatigiiffiup ullumikkut suliarai ilaatigut Nunarsuarmit suleqatigiinneq – Northern Periphery Programme (NPP) aama Nordisk Atlantsamarbejde (NORA) kiisalu EU- p suliniutaasa, NORA, Kalaallit Nunaannit atornerarsinnaasut paasitsititsiniutigineri allallu nunarsuup sinnerani suleqatigeeriaatsit. Periarfissat taakku maannamut naleqqiullugu atornerarsusariaqarput tamatsinnut iluaqutaasumik.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Aningaasaateqarfinnut qinnuteqarneq qinnuteqaatinillu tunniussineq kiisalu ingerlaavartumik suliaqarneq attavissarsiornerlu kiisalu nunani allani aningaasaateqarfinnut kattuffinnullu Kalaallit Nunaanni pisariaqartinneqartunik soqutiginnilersitsiniarnissaq allaffissornermi sulisoqarnissamik pisariaqartitsipput mikinnigsumik, annertussusissaali oqaatigineqarsinnaanngikkallarpoq. Kukkunerussaarli eqqarsassagaanni tamakku ullaap tungaata ingerlaniinnaani naammassineqarsinnaasut immersugassamik immersuinerinnakkut. Aamma paaseqqissaqqaartariaqarpoq aningaasaateqarfiit sunut tapiinissaminnut soqutigisaqarnerisut, Ilimmarfimmi misilittakkat eqqaallugit.

Aningaasaateqarfiit assigiinngitsut Kalaallit Nunaannut aningaasaleerusussappata kinguneqarluartussaavoq oqaatigineqarsinnaanngilarli qanoq iluaqusiitigissanersut.

Namminersorlutik Inuitissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Ajortunik kingunissaqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Ajortunik kingunissaqanngilaq.